

Malý sprievodca odpadov z domácností

Kuchyňa je srdcom každej domácnosti. Nie je len miestom na prípravu jedla, ale aj stretnutia s rodinou a blízkymi. V kuchyni sa varí, zhromažďuje a skladuje množstvo potravín, dennodenne sa používajú najrôznejšie domáce spotrebiče, pomôcky, riady, tácky, poháre, utierky,... Práve v kuchyni logicky vzniká najviac odpadov z domácností. Štatistiky hovoria jasnou rečou: jeden obyvateľ Slovenska je schopný vyprodukovať vyše 349 kg odpadu z obalov za 1 rok. To je v priemere 29 kg na mesiac. A toto číslo sa každoročne zvyšuje. Prieskumy ukázali, že až 92 % odpadov z domácností, ktoré dnes vyhadzujeme ako nepotrebný, by sme ešte dokázali opätovne použiť, zrecyklovať, kompostovať alebo energeticky využiť. Stačí ich správne triediť alebo materiálovo oddeliť od seba. Tip: malými zmenami v našich bežných zvyklostiach dokážeme znížiť množstvo odpadu v domácnosti. Triedenie odpadu z domácností sa už stalo bežnou praxou. Sklo, papier, plasty sú najbežnejšie materiály, ktoré sa dajú dobre recyklovať. Ale aj pri nich má nejedna gazdinka pochybnosti, či triedi správne.

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY PRI TRIEDENÍ ODPADOV

PAPIER (časopisy, letáky, zošity, obaly, lepenkové krabice)

Pri papieri platí pravidlo čistoty. Papier je veľmi citlivý na znečistenie masťou a zvyškami jedál, ale aj pieskom a hlinou. Do triedeného zberu papiera preto nepatria servítky, plienky, papierové vreckovky, papierové tácky znečistené horčicou, kečupom, krabica od donáškovej pizze, papier s hliníkovou vrstvou, krabičky od cigariet, obal od zeminy, stavebného materiálu alebo mokrý papier. Naopak kovové spinky alebo celofánové okienka na obáľkach sa nemusia odstraňovať. Krabice pred vyhodením stlačte a odstráňte lepiacu pásku. Papier môžeme recyklovať 5–7 krát, potom už sú vlákna papiera nepoužiteľné. Mastný papier vhodný na kompost.

Rolky od WC papiera a kuchynských utierok: patria do bežného kontajnera na komunálny odpad, keďže sú vyrobené z viackrát recyklovaného papiera a už nie je možné ich opäť recyklovať. Lepšia možnosť je kompostovanie.

Obal na vajička (kartónový): patrí do bežného kontajnera na komunálny odpad, keďže je vyrobený z viackrát recyklovaného papiera a už nie je možné ho opäť recyklovať. Aj tento obal je vhodný do kompostu. Pokladničné bločky: bločky z termopapiera sa nehodia na recykláciu, a neodporúča sa ani na kompostovanie. S kludným svedomím ich môžete hodiť do zmesového odpadu, čiže do bežného kontajnera.

SKLO

(sklené fľaše, nádoby, obaly a predmety zo skla, poháre, fľaštičky od kozmetiky, črepy, okenné sklo, sklo z okuliarov a pod.)

Sklo je možné recyklovať donekonečna – tavením totiž ne stráca svoje vlastnosti. Okrem toho, niektoré sklenené obaly sú vratné a je možné ich znovu naplniť až 50-krát. Sklo sa recykluje ako surovina z ktorej sa opäť vyrába plnohodnotný materiál pre výrobu skla a následne konkrétnych výrobkov.

Do triedeného zberu skla nepatria kovové vrchnáky od fliaš, korky, gumy, drôtované sklo, časti uzáverov fliaš, žiarovka, žiarivka, automobilové sklá, monitory a pod.

Prázdna sklenená fľaša od oleja: patrí do nádoby na sklo. Fľašu nevymývame – cieľom je obmedziť množstvo olejov v kanalizáciách. Aj znečistené sklo je možné výborne recyklovať.

Zrkadlo: Môže Vás pomýliť, ale zrkadlo nie klasické sklo, lebo má na zadnej strane reflexnú vrstvu. Zrkadlo patrí do zmesového odpadu.

Keramika, porcelán: patria do zmesového odpadu.

Žiarovka vs. žiarivka: klasická žiarovka patrí do bežnej nádoby na odpad, avšak úsporná žiarivka, výbojka alebo led-ka patria na miesta zberu elektroodpadu (napr. zberný dvor alebo predajne). V žiadnom prípade nepatria do nádob na triedený zber alebo do zmesového odpadu!

PLASTY

(PET-fľaše od nápojov, sirupov, kuchynských olejov, fólie, igelitové tašky, vrecká, vedrá a fľaštičky od kozmetických a čistiacich prípravkov, vrecká od mlieka, obaly od sladkostí, téglíky od jogurtov; polystyrén, vodoinštalčné a elektroinštalčné rúrky, obaly kozmetických výrobkov, plastové okná a nábytok a pod.)

Plasty je možné recyklovať obmedzene, v prírode sú však plasty takmer nezničiteľné – sú ľahké, odolné, pružné a odolávajú vode, slnku (aj UV žiareniu) a mechanickému poškodeniu. Plastov je veľmi veľa druhov a po vyzbieraní sa musia dotriediť a až potom sú pripravené na ďalšie spracovanie. Z plastov sa vyrábajú rôzne drte, ktoré sa využívajú pri výrobe nových produktov – roztažením sa upravujú ako druhotná surovina v podobe drťi či granúl pre konkrétny výrobok.

Čisté polystyrénové obaly z elektroniky: patria do triedeného zberu plastov, alebo na zberný dvor.

Plastová fľaša od oleja: patrí do triedeného zberu plastov. Fľašu však nevymývame a zbierame ju uzavretú, aby sa nevyliat zvyšok oleja. Cieľom je obmedziť množstvo olejov v kanalizáciách.

Plastová nádoba od farby, lepidla alebo chemikálií: patrí do zmesového odpadu, alebo na zberný dvor! Nevymývajte, môžu obsahovať nebezpečné látky! V žiadnom prípade nepatria do nádob na triedený zber!

Odpad z rôznych výrobkov z plastu (hračka, tácka, hrebeň, stolička...): patria do žltej nádoby na plasty. Nie sú odpady z obalov, ale odpad z tzv. neobalových výrobkov. Odpad z nich sa tiež dá recyklovať. Veľkorozmerné plastové odpady napr. záhradný nábytok patria na zberný dvor.

NÁPOJOVÉ KARTÓNY (VKM)

Viacvrstvé kombinované materiály (VKM) je názov pre obaly zložené z viacerých ťažko oddeľiteľných vrstiev. V domácnostiach sa stretávame hlavne s nápojovými kartónmi, hovorovo tetrapakmi. Aby sa dal obal z nápojového kartónu recyklovať, je potrebné dôkladne vymyť a usušiť. Ich recyklovaním môžu vzniknúť rôzne kartónové výplne do obalov. Nápojové kartóny zbierame spolu s plastmi a kovmi do žltého vreca / nádoby. V žiadnom prípade však nepatria do zberu papiera ani do kompostu! Zvyšná nevymytá tekutina by mohla znehodnotiť papier. Krabice pred vyhodením stlačte.

KOVY

(konzervy, nápojové plechovky od nápojov (ALU, FE), kovové vrchnáky z fliaš a pohárov, kovové tuby od pást, kovové súčiastky, drôty a káble (bez bužírky), starý riad, obaly zo sprejov, kovový šrot, oceľ, hliníkové viečko, alobal, klince, kľúče a pod.)

Kovové obaly (železné aj neželezné) je možné recyklovať tavením prakticky donekonečna bez straty kvality. Recykláciou kovov ušetríme až 95% energie potrebnej na výrobu z primárnych zdrojov. Znečistené kovové obaly stačí len zľahka opláchnuť – len kvôli zápachu.

Kovová nádoba od farby, lepidla alebo chemikálií: patrí do zmesového odpadu, alebo na zberný dvor! Nevymývajte, môžu obsahovať nebezpečné látky! V žiadnom prípade nepatria do nádob na triedený zber!

Ďakujeme, že triedite!

 RECOBAL

Organizácia zodpovednosti výrobcov
RECOBAL je zmluvným partnerom na financovanie
triedeného zberu vo Vašej obci.
www.recobal.sk